

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Deres ref.
19/3307

Vår ref.
19/3461 - TJU

Dato
28.08.2019

Høring – forslag til endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften – behandling av personopplysninger og automatiserte avgjørelser

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev 28. juni 2019 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

Viderebehandling av personopplysninger

Kunnskapsdepartementet foreslår at statsborgermyndighetene skal kunne viderebehandle personopplysninger fra tidligere saksbehandling, herunder fra tidligere utlendingssaker, til nye formål «når det er nødvendig av kontrollhensyn og sakene har en forbindelse», jf. forslaget til statsborgerforskriften § 13A-5.

Formuleringen «når det er nødvendig av kontrollhensyn og sakene har en forbindelse» er vid, og det er noe uklart hva som i denne sammenheng ligger i kriteriet om at sakene skal ha en forbindelse. Vi gjør oppmerksom på at hvor spesifikt et rettsgrunnlag må være, blant annet vil bero på hvor inngripende behandling av personopplysninger bestemmelsen skal åpne for. Det bør i lys av dette vurderes om vilkårene for viderebehandling skal spesifiseres nærmere.

Utlevering av opplysninger etter statsborgerloven

I den nye § 29 b i statsborgerloven bør det ikke hete i første ledd at de nevnte organene kan pålegges å utlevere opplysninger «i samsvar med forskrift etter annet ledd». En lovbestemmelse bør ha et selvstendig innhold og ikke være avhengig av en forskrift. Ordene «i samsvar med forskrift etter annet ledd» bør derfor tas ut.

I forslaget til § 29 b andre ledd heter det at Kongen «skal gi forskrift om hvilke organer som kan pålegge utlevering etter annet ledd». Vi antar at det skal henvises til første ledd her. Videre bør det ut fra dette ikke hete i første ledd at det er «organet», altså organet som behandler saken etter loven, som kan pålegge utlevering av opplysninger. Bestemmelsen i første ledd bør således omformuleres, og den kan lyde

«Dersom organet som behandler en sak etter denne loven, anser det nødvendig for opplysningen av saken, kan følgende organer pålegges å utlevere opplysninger, uten hinder av taushetsplikt:»

Statsborgerforskriften - enkelte merknader knyttet til foreslåtte nye bestemmelser

De foreslåtte nye §§ 14-7 og 14-8 i statsborgerforskriften er nærmest likelydende. Dette bør gjøres til en felles paragraf, der fylkeskommunene tas inn i oppregningen i forslaget til § 14-8.

I forslaget til ny § 13A-2 i forskriften heter det at «Statsborgermyndighetene og kan behandle ...». Vi antar at det ikke er ment at også andre skal kunne behandle de aktuelle personopplysningene, og at ordet «og» derfor skal tas ut. Eventuelt må det legges til hvilke andre som skal kunne behandle opplysningene.

Politiets registre – høringsnotatets punkt 6.2

Det fremgår av høringsnotatet punkt 6.2 at politiets registre er eksempler på nasjonale registre som inneholder opplysninger som registreres og behandles av flere etater, men med kun én behandlingsansvarlig. Dette er ikke riktig, ettersom det kun er politiet som har tilgang til politiets registre.

PST og forskriften § 14-1

Vi stiller spørsmål ved om forslaget til endringer i forskriften § 14-1 er heldig. Høringsnotatet er svært knapt på dette punktet, men slik vi forstår forslaget er hensikten å tydeliggjøre at det skal innhentes en vurdering fra PST i saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser. Etter vår vurdering bør dette ikke utformes som at statsborgermyndighetene kan pålegge PST å utlevere opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Det fremgår for øvrig ikke hvilke opplysninger som skal kunne pålegges utlevert, eller om PST kun skal angi at saken berører grunnleggende nasjonale interesser, uten noen nærmere begrunnelse. Det fremgår heller ikke hvorvidt PSTs vurdering skal legges til grunn.

Dersom man ønsker å løfte adgangen til å innhente uttalelse fra PST fra rundskriv F-05/18, anbefaler vi at dette heller inntas i for eksempel statsborgerloven § 27. En slik regulering vil være mer i samsvar med det som fremgår av rundskrivet punkt 4.1. Ved behov kan det tas kontakt med Politiavdelingen i JD for å diskutere saken nærmere.

Med hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Toril Juul
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur